

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2025)0152

Мобилизиране на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз: предоставяне на помощ на Австрия, Полша, Чехия, Словакия и Молдова във връзка с наводненията, настъпили през месец септември 2024 г., и на Босна и Херцеговина във връзка с наводненията, настъпили през месец октомври 2024 г.

Резолюция на Европейския парламент от 9 юли 2025 г. относно предложението за решение на Европейския парламент и на Съвета във връзка с мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз за предоставяне на помощ на Австрия, Полша, Чехия, Словакия и Молдова във връзка с наводненията, настъпили през месец септември 2024 г. и на Босна и Херцеговина във връзка с наводненията, настъпили през месец октомври 2024 г. (COM(2025)0250 - C10-0102/2025 - 2025/0138(BUD))

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2025)0250 - C10-0102/2025),
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз¹,
- като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021 — 2027², и по-специално член 9 от него,
- като взе предвид Междуинституционалното споразумение от

¹ ОВ L 311, 14.11.2002 г., стр. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj>.

² ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.

16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси³, и по-специално точка 10 от него,

- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд⁴,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+)⁵,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013⁶,
- като взе предвид своята резолюция от 27 февруари 2024 г. относно проекта на регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021 — 2027⁷,
- като взе предвид доклада на комисията по заетост и социални въпроси и на комисията по регионално развитие (A10-0031/2024) в рамките на законодателната процедура за приемане на Регламент (ЕС) 2024/3236 на Европейския парламент и на Съвета от 19 декември 2024 г. за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1057 и (ЕС) 2021/1058 по отношение на Регионалната спешна подкрепа за реконструкция (RESTORE)⁸, и по-специално

³ ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

⁴ ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>.

⁵ ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>.

⁶ ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>.

⁷ Приети текстове, P9_TA(2024)0082.

⁸ ОВ L, 2024/3236, 23.12.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3236/oj>.

бюджетната оценка на комисията по бюджети, приложена към този доклад,

- като взе предвид Доклад № 1/2024 на Европейската агенция за околна среда, озаглавен „European Climate Risk Assessment (EUCRA)“ (Европейска оценка на риска, свързан с климата (EUCRA))⁹,
- като взе предвид доклада на комисията по бюджети (A10-0114/2025),
- А. като има предвид, че през септември 2024 г. в Австрия имаше изключително високи нива на валежи, които причиниха тежки наводнения, като австрийските органи оценяват общите преки щети на 1 711,6 милиона евро;
- Б. като има предвид, че през септември 2024 г. в югозападна Полша паднаха проливни дъждове, които доведоха до наводняването на няколко реки, като полските органи оценяват общите преки щети на 3,04 милиарда евро;
- В. като има предвид, че през септември 2024 г. цяла Чехия беше засегната от много силни ветрове и проливни дъждове, което доведе до наводнения, като чешките органи оценяват общите преки щети на 2,82 милиарда евро;
- Г. като има предвид, че считано от 15 септември 2024 г. Словакия претърпя значителни наводнения, особено в Братислава и околните региони, което доведе до значително покачване на нивото на реките Дунав и Морава, като словашките органи оценяват общите преки щети на 84,3 милиона евро;
- Д. като има предвид, че през септември 2024 г. няколко области в Молдова бяха засегнати от поройни дъждове и произтичащите от тях наводнения, като молдовските органи оценяват общите преки щети на 7,8 милиона евро;
- Е. като има предвид, че през октомври 2024 г. Босна и Херцеговина беше засегната от проливни валежи, които причиниха катастрофални внезапни наводнения, свлачища и наводнения в различни части на страната, като органите оценяват общите преки щети на 841,85 милиона евро;
- Ж. като има предвид, че горепосочените събития, причинени от големи природни бедствия, са резултат на изменението на климата в световен мащаб; като има предвид, че в Доклада за състоянието на енергийния съюз за 2024 г. се потвърждава, че

⁹ <https://www.eea.europa.eu/publications/european-climate-risk-assessment>.

2024 беше най-топлата година, регистрирана в Европа, и че 30% от речната мрежа на континента е надхвърлила „жълтия“ праг за предупреждение при наводнение, а 12% — „червения“ праг за предупреждение при наводнение, в резултат на което бяха наблюдавани най-мощните наводнения от 2013 г. насам;

1. изразява най-дълбока солидарност с всички жертви, техните семейства и всички лица, засегнати от разрушителните наводнения в Австрия, Полша, Чехия, Словакия, Молдова и Босна и Херцеговина, както и с националните, регионалните и местните органи, участващи в усилията за оказване на помощ;
2. приветства решението като осезаема и видима форма на солидарност на Съюза с неговите граждани и регионите в засегнатите територии, включително в държавите партньори;
3. отново подчертава значението на осведомяването на обществеността за осезаемите ползи, предоставяни от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз („фонд „Солидарност“), включително за допълнителното повишаване на информираността на гражданите за инструментите и програмите на Съюза в държавите членки и в държавите, водещи преговори със Съюза за присъединяване;
4. подчертава нарастващия брой тежки, разрушителни и причиняващи смърт природни бедствия в Европа и призовава държавите членки и Комисията да инвестират в мерки за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него, за да се избегнат загубите на човешки живот и икономическите загуби; подчертава, че по оценки през 2024 г. бурите и наводненията са засегнали 413 000 души, като са довели до смъртта на най-малко 335 души, и че щетите от бури и наводнения в цяла Европа през годината се оценяват на най-малко 18 милиарда евро¹⁰; счита, че бюджетът на фонд „Солидарност“ или равностойна структура следва да бъде съществено увеличен с оглед на предстоящото предложение на Комисията относно новата многогодишна финансова рамка и последващите междуинституционални преговори и че фонд „Солидарност“ или равностойна структура трябва да предоставя на гражданите помощ, която е съизмерима с мащаба на тези бедствия; отбелязва, че значителното увеличаване на средствата по фонд „Солидарност“ ще даде възможност на държавите членки да реагират по-ефективно и бързо на бедствия, докато други инструменти, и по-специално фондовете на политиката на сближаване, чиято основна цел не е реагирането при бедствия,

¹⁰ Услуга в областта на изменението на климата на „Коперник“ и Световна метеорологична организация, 2025 г.: „European State of the Climate 2024“ (Доклад за състоянието на климата в Европа за 2024 г.), <https://climate.copernicus.eu/ESOTC/2024>.

ще могат да бъдат запазени; настоятелно призовава също така Комисията да проучи всички възможни начини за ускоряване на мобилизирането на фонд „Солидарност“, по-специално чрез изменение на действащите правила и предоставяне на по-големи авансови плащания на подалите заявления държави;

5. призовава Комисията да разработи специални инструменти за реагиране при кризи за периода след 2027 г., като признава, че все по-честите и по-тежки природни бедствия, извънредните ситуации, свързани със здравето, геополитическата нестабилност и икономическите сътресения изискват по-гъвкави и адаптирани финансови механизми на равнището на Съюза; подчертава необходимостта от засилена координация с националните системи за гражданска защита и механизмите за ранно предупреждение, така че да се гарантира по-интегрирана и основана на данни реакция при бедствия в целия Съюз; подчертава значението на специалната подкрепа за трансграничното и регионалното сътрудничество в усилията за подготвеност, смекчаване на последиците и възстановяване, особено в уязвими или високорискови зони;
6. подчертава, че фонд „Солидарност“ е само инструмент за облекчаване на последиците и че Съюзът следва също така да продължи да полага усилия за адаптиране към и смекчаване на изменението на климата, като подкрепя европейските и националните политики за предотвратяване на природни бедствия; подчертава, че в Доклад № 1/2024 на Европейската агенция за околна среда, озаглавен „European Climate Risk Assessment“ (Европейска оценка на риска, свързан с климата), се предупреждава, че Съюзът не е подготвен за последиците от изменението на климата, дори ако светът успее да задържи повишаването на температурата в световен мащаб до 1,5 градуса по Целзий, както е посочено в Парижкото споразумение, и се подчертава необходимостта от действия, за да се избегнат ситуации, при които установените климатични рискове достигат критични равнища; припомня необходимостта от ефективни полезни взаимодействия с други политики и програми на Съюза и подчертава, че държавите членки следва да използват по най-добрия начин възможностите за финансиране, по-специално по линия на Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс и програмите за развитие на селските райони; призовава Комисията да прави оценка с необходимата спешност на всички мотивирани искания от страна на държавите членки за преразпределяне на средства в рамките на националните планове за възстановяване и устойчивост с цел предоставяне на помощ при природни бедствия в съответствие с правилата, определени в Регламент (ЕС) 2021/241 на

Европейския парламент и на Съвета¹¹; подчертава също необходимостта от превантивни мерки не само за смекчаване на бъдещите щети, но и за предотвратяване на изострянето на рисковите условия след катастрофични събития, като наводнения, горски пожари, свлачища или пресъхване на езера и реки; подчертава, че всяко възстановяване, финансирано от фонд „Солидарност“, трябва да бъде устойчиво на изменението на климата; подчертава, че е важно да се осигури подходяща гъвкавост между различните програми; подчертава, че помощта, предоставяна по линия на фонд „Солидарност“, не следва да бъде за сметка на финансирането от Съюза, получено от държавите членки в рамките на други програми или политики на Съюза; припомня, че държавите членки могат да предоставят държавна помощ в съответствие с приложимите правила на Съюза, по-конкретно за селскостопанските предприятия, които са претърпели щети вследствие на природни бедствия;

7. припомня, че RESTORE и специфичните мерки по линия на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), въведени с Регламент (ЕС) 2024/3242 на Европейския парламент и на Съвета¹², предоставят допълнителна помощ на държавите членки, засегнати от природни бедствия, чрез допълнителни възможности за гъвкавост при използването на средствата; подчертава, че държавите членки следва да се възползват от новите възможности; подчертава също така, че RESTORE предоставя ограничена гъвкавост за някои държави членки, тъй като прилагането на действащата многогодишна финансова рамка е в много напреднал стадий;
8. припомня значението на бързата и солидна оценка на щетите, която надлежно взема предвид икономическите последици, и призовава за полагането на по-големи оперативни усилия, за да се намали средното време за отпускане на авансови плащания, така че да се предлага своевременно помощ на регионите, засегнати от природни бедствия и екстремни метеорологични явления, като същевременно се осигури защитата на бюджета на Съюза; подчертава, че в контекста на мерките за реагиране при бедствия и възстановяване държавите членки следва да отдават дължимото предимство на потребностите на засегнатото

¹¹ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

¹² Регламент (ЕС) 2024/3242 на Европейския парламент и на Съвета от 19 декември 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2020/2220 по отношение на специфични мерки по линия на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони за предоставяне на допълнителна помощ на държавите членки, засегнати от природни бедствия (ОВ L, 2024/3242, 23.12.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3242/oj>).

население, като обръщат специално внимание на уязвимите групи;

9. подчертава неотложната необходимост от незабавно отпускане на финансова помощ чрез фонд „Солидарност“, за да може подкрепата да стигне своевременно до засегнатите региони;
10. одобрява приложеното към настоящата резолюция решение;
11. възлага на своя председател да подпише настоящото решение заедно с председателя на Съвета и да осигури публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*;
12. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция, включително и приложението към нея, съответно на Съвета и на Комисията.

ПРИЛОЖЕНИЕ

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз за предоставяне на помощ на Австрия, Полша, Чехия, Словакия и Молдова във връзка с наводненията, настъпили през месец септември 2024 г. и на Босна и Херцеговина във връзка с наводненията, настъпили през месец октомври 2024 г.

(Текстът на това приложение не е възпроизведен тук, тъй като той съответства на окончателния акт, Решение (ЕС) 2025/1525.)